

Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh

Sư Đoàn Thủy Quân Lục Chiến

PTMX Lưu Phúc.

(Sự giúp ý kiến của Thiếu tá Nguyễn Hữu Lạc/TĐT/TĐ1PB/TQLC)

SƠ LƯỢC SỰ THÀNH LẬP VÀ PHÁT TRIỂN PBTQLC:

Năm 1961, Liên Đoàn TQLC có BCH/LĐ và 2 TĐ1 và TĐ2/TQLC (chưa có những danh hiệu từng Tiểu Đoàn Quái Điều, Trâu Diên). BCH/LĐ trú đóng tại trại Cửu Long, Thị Ngè. Liên Đoàn bắt đầu cho thành lập Pháo Đội đại bác.

BCH/LĐ cử 2 vị Sĩ quan là Đại úy Cao Văn Thịnh và Chuẩn úy Nguyễn Vĩnh Duyệt, cùng 2 vị Hạ Sĩ quan: Thượng sĩ Nguyễn Ngọc Lít, Thượng sĩ Trần Kim Tỷ (trong đơn vị thường gọi là Tỷ già để phân biệt với Trần Văn Tỷ) và Binh sĩ được huấn luyện tại Nha Trang, đủ quân số thành lập Pháo Đội. Nhưng cần phải có các Sĩ quan chuyên nghiệp Pháo Binh. BCH/PB/QLVNCH đưa các SQPB sang phục vụ TQLC theo nhu cầu: Trung úy Đoàn Trọng Cảo, và 5 Chuẩn úy: Nguyễn Tấn Lộc, Nguyễn Trọng Đạt, Nguyễn Hữu Lạc, Lương Xuân Lộc, Trầm Hữu Phước.

Thời gian từ 10/1961 đến 3/1962, Pháo Đội đại bác (12 khẩu sơn pháo 75 ly) trú đóng tại trại Yết Kiêu, Thủ Đức.

Đại úy Cao Văn Thịnh: Pháo Đội trưởng.

Trung úy Đoàn Trọng Cảo: PĐ phó.

Các Trung Đội trưởng: Chuẩn úy Nguyễn Tấn Lộc, Chuẩn úy Nguyễn Trọng Đạt.

Các SQ Tiền sát viên: các Chuẩn úy Lương Xuân Lộc, Nguyễn Hữu Lạc, Trầm Hữu Phước.

Hạ sĩ quan tiếp liệu: Thượng sĩ Nguyễn Ngọc Lít

Thường vụ Pháo Đội: Thượng sĩ Trần Kim Tỷ.

Tháng 3/1962, để chuẩn bị thành lập Tiểu Đoàn Pháo Binh, Pháo Đội đại bác được tăng cường quân số, thêm số lượng đại bác 75 ly và đại bác 105 ly.

BCH/PB tuyên chuyển thêm nhiều các Sĩ quan Pháo Binh đến phục vụ TQLC, và danh xưng Tiểu Đoàn Pháo Binh Thủy Quân Lục Chiến bắt đầu:

-Đại úy Nguyễn Văn Trước, TĐT.

-Đại úy Cao Văn Thịnh, TĐ phó.

-Trung úy Đoàn Trọng Cảo, PĐT/PĐA

-Trung úy Nguyễn Hữu Hạnh, PĐT/PĐB.

Thủy Quân Lục Chiến

-Trung úy
Nguyễn Hồ
Quy, PĐT/
PĐC.

-Trung úy
Nguyễn An
Khuong, PĐT/
PĐCH.

-Thiếu úy
Nguyễn Tấn
Lộc, SQ Ban3/
TĐ.

S a u
1/11/1963,

BCH/PB tuyên chuyển tăng cường các vị Sĩ
quan thâm niên và các tân Sĩ quan về phục vụ
TĐPB/TQLC:

-Đại úy Nguyễn Tiến Hạnh, PĐT/PĐA thay
Đại úy Đoàn Trọng Cao giữ chức vụ PĐT/
PĐCH, Đại úy Khuong tuyên chuyển trở về
BCH/PB/QLVNCH.

-Đại úy Nguyễn Địch Hải, Trưởng Ban3/TĐ.

-Đại úy Trần Thiện Hiệu, PĐT/PĐC thay
Đại úy Nguyễn Hồ Quy đảm nhận chức vụ
TĐ phó. Đại úy Quy thay Đại úy Thịnh tuyên
chuyển BCH Liên Đoàn.

Đầu năm 1966, Trung úy Nguyễn Tấn Lộc
giữ chức vụ PĐT/PĐB thay Đại úy Nguyễn
Hữu Hạnh giải ngũ.

*(Xin để ý: 2 vị Đại úy PĐT đều có họ và tên
giống nhau, nhưng chỉ khác tên lót).*

Các khoá Sĩ quan Trừ bị Thủ Đức, ngành
Pháo Binh cũng có nhiều Sĩ quan tình nguyện
phục vụ TĐPB/TQLC. Số lượng theo từng
khóa, kể từ khóa 12, 13, 14 sau đó ngưng cho
đến khóa 20, 21, 2 SQ Đặc biệt Thủ Đức, 22,
23, 26, các khóa SQ kế tiếp 2/68, 3/68....

Tính đến cuối năm 1968, TĐPB có 4 Pháo
Đội đại bác 105 ly thành phần SQ chỉ huy
nhiều kinh nghiệm chiến trường và khả năng
kỹ thuật Pháo Binh như sau:

Đại Bác 75 ly

-TĐT: Thiếu
tá Nguyễn Văn
Trước.(khóa 8
VBQG)

-TĐ phó: Thiếu
tá Nguyễn Hồ
Quy. (khóa 5
SQTBTĐ)

-TB3/TĐ: Đại
úy Nguyễn Trọng
Đạt.(khóa 13
VBQG)

-PĐT/PĐA:
Đại úy Trầm Hữu

Phước.(khóa 1 SQ Hiện dịch Nha Trang)

-PĐT/PĐB: Đại úy Phan Minh Hùng.(khóa
9 SQTBTĐ)

-PĐC/PĐC: Đại úy Trần Văn Nhẫn.(khóa 7
SQTBTĐ)

-PĐT/PĐD: Đại úy Lê Khắc Đông.(khóa 9
SQTBTĐ)

-PĐT/PĐCH: Đại úy Nguyễn Hữu Lạc.
(khóa 8 SQTBTĐ)

Thành lập các Tiểu Đoàn Pháo Binh/TQLC:

Với sự phát triển hùng mạnh của Binh chủng,
TQLC trở thành Sư Đoàn Tổng trừ bị từ ngày
01/10/1968. Đáp ứng nhu cầu yểm trợ hỏa lực
pháo binh cho các đơn vị tác chiến TQLC mỗi
khi tham dự hành quân. BTL/SĐTQLC quyết
định thành lập 3 Tiểu Đoàn Pháo Binh để yểm
trợ trực tiếp cho 3 Lữ Đoàn TQLC.

Ngày 01/01/1969 đánh dấu ngày thành lập 2
TĐ1 và TĐ2PB/TQLC.

Đại úy Đoàn Trọng Cao tốt nghiệp khóa
Pháo Binh Cao cấp tại Trường Pháo Binh/
QLVNCH tại Dục Mỹ/Nha Trang cuối tháng
12/1968 được cấp trên trao trọng trách TĐT/
TĐ1PB/TQLC. Hậu cứ trong trại Chương
Dương Thủ Đức.

Cũng thời gian đó, Thiếu tá Nguyễn Hồ Quy
nhận lệnh thành lập TĐ2PB/TQLC hậu cứ

trong trại Yết Kiêu Thủ Đức, tiếp nhận Pháo Đội D đang hành quân. Đồng thời tiến hành thành lập Pháo Đội E và Pháo Đội F cùng với BCH/TĐ.

Sau khi cùng Pháo Đội A ra huấn luyện và khảo hạch khả năng chuyên từ

son pháo sang đại bác 105 ly nòng ngắn tại trường Pháo Binh Dục Mỹ, Nha Trang với chức vụ Pháo Đội phó kiêm Sĩ quan tác xạ; Đại úy Trương Công Thông nhận lệnh trực tiếp từ Thiếu tá Nguyễn Văn Trước vào cuối năm 1968, dẫn một Trung Đội gồm các Hạ Sĩ quan của các Pháo Đội thuyền chuyển đến, để trú đóng tại trại Yết Kiêu và tiếp nhận thêm các tân binh TQLC vừa học xong tại Trung tâm Huấn luyện Rừng Cấm. Đó chính là những Pháo Thủ Thần Tiên đầu tiên.

Thiếu tá Trước theo học Tham Mưu tại Đà Lạt vào tháng 1/1969 khi danh xưng Tiểu Đoàn PB/TQLC không còn nữa; bắt đầu giai đoạn có 2 Tiểu Đoàn Pháo Binh, mặc dù Bộ Chỉ Huy Pháo Binh Sư Đoàn chưa thành lập.

Đại úy Đoàn Trọng Cảo rất bận rộn với việc điều hành Tiểu Đoàn trong thời gian mấy tháng đầu của năm 1969, vì Ông phải chia các Sĩ quan, Hạ Sĩ quan và các Binh sĩ có kinh nghiệm, có khả năng về chuyên môn kỹ thuật và lãnh đạo chỉ huy sao cho cân xứng, hài hòa giữa 2 Tiểu Đoàn, theo chỉ thị từ BTL/SĐ.

Chúng ta càng biết rõ hơn khi Sư Đoàn TQLC thành lập các đơn vị mới các cấp vào

Đại bác 105 ly nòng ngắn

những thời gian từ tháng 1/1969 đến tháng 1/1975. BTL/SĐ muốn các đơn vị tân lập có khả năng tham chiến ngay với đầy đủ những cấp chỉ huy có kinh nghiệm chiến trường từ cấp cao đến các cấp Sĩ quan Trung đội trưởng,

riêng đối với Pháo Binh ngay các Sĩ quan Tiên sát viên cũng cần có kinh nghiệm.

Tiểu Đoàn 1PB/TQLC.

Giai đoạn từ 1/1/1969 đến 1/6/1969, Tiểu Đoàn chưa có TĐ phó.

TĐT: Đại úy Đoàn Trọng Cảo. (khóa 13 Võ Bị Quốc gia)

TĐ phó: chưa có.

PĐT/PĐA: Đại úy Trầm Hữu Phước (khóa 1 hiện dịch Nha Trang)

PĐT/PĐB: Đại úy Phan Minh Hùng (khóa 9 SQ Thủ Đức)

PĐT/PĐC: Đại úy Trần Văn Nhẫn (khóa 7 SQ Thủ Đức)

PĐT/PĐ chỉ huy và công vụ: Đại úy Nguyễn Hữu Lạc (khóa 8 SQ Thủ Đức)

Giai đoạn từ tháng 6/1969 đến 9/1969: Tiểu Đoàn có vị TĐ phó và sự thay đổi các PĐT.

Đến tháng 6/1969, Đại úy Đặng Bá Đạt (khóa 6 SQ Thủ Đức) tốt nghiệp khóa học Tham mưu Trung cấp từ Đà Lạt về đơn vị đảm nhận chức vụ TĐ phó.

Trung tuần tháng 06/1969, theo lệnh từ Sư Đoàn, có sự hoán chuyển: Đại úy Lạc giữ chức vụ PĐT/PĐA; Đại úy Phước về hậu cứ làm

Thủy Quân Lục Chiến

PĐT Pháo Đội Chỉ huy công vụ.

Đại úy Lạc nhận Pháo Đội vào trưa hôm trước, là sáng sớm hôm sau Ông phải hướng dẫn Pháo Đội A từ hậu cứ trong trại Chương Dương, Thủ Đức di chuyển hành quân Vùng IV, trực thăng vận vào vị trí tại Kiên Long.

Pháo Đội B đang hành quân yểm trợ Chiến Đoàn A/TQLC tại Vùng giới tuyến. Ít lâu sau, PĐB về hậu cứ nghỉ và bổ sung quân dụng. Tháng 7/1969 Pháo Đội B hành quân tại Vùng VI. Sau đó ít lâu, PĐB trực thăng vận vào Kiên Long thay PĐA ra trú đóng tại căn cứ Đồng Tâm, hàng ngày kéo đại bác yểm trợ khi có yêu cầu của quân bạn.

Pháo Đội C tăng phái Đặc khu Rừng Sát từ cuối tháng 3/1969. Khoảng tháng 8/1969 được Pháo Đội F/TĐ2PB thay thế (Đại úy Chu Trọng Ngu/PĐT), PĐC xuống tàu di chuyển về Nhà Bè và kéo súng về hậu cứ. Nghỉ và chờ hành quân với Tiểu Đoàn.

Hành quân nguyên Tiểu Đoàn lần đầu tiên:

Thượng tuần tháng 9/1969, lần đầu tiên TĐ1PB hành quân chung cả Tiểu Đoàn để yểm trợ hỏa lực cho Lực Lượng đặc nhiệm Thủy Bộ 211 tại Vùng IV. (Hải quân Đại tá Thông, Tư lệnh và TQLC Đại tá Tôn Thất Soạn, Tư lệnh phó kiêm Lữ Đoàn trưởng Lữ Đoàn B/TQLC). Vì 2 PĐA và PĐB đang tăng phái hành quân Vùng IV, nên Thiếu tá Đoàn Trọng Cảo (lúc này Ông đã thăng cấp Thiếu tá) đưa BCH/TĐ và PĐC do Đại úy Trần Văn Nhẫn/PĐT di chuyển từ Thủ Đức xuống vùng hành quân, tiếp nhận quyền chỉ huy trực tiếp các PĐA, PĐB, PĐC.

Tháng 11/1969 Đại úy Nguyễn Văn Tâm thay thế Đại úy Phan Minh Hùng trong chức vụ PĐT Pháo Đội B. Đại úy Hùng nghỉ phép

và chuyển chuyên sang TĐ3PB chuẩn bị thành lập Pháo Đội J.

Hai vị tân và cựu PĐT/PĐB không gặp nhau, lúc đó PĐB hành quân tại Kiên Long, yểm trợ trực tiếp TĐ1TQLC, Trung tá Nguyễn Thành Trí/TĐT. Đại úy Tâm được trực thăng đưa từ Cần Thơ (phi trường Trà Nóc vào Kiên Long). Đại úy Hùng do chuyển trực thăng khác đưa từ Kiên Long ra căn cứ Đồng Tâm và về Sài Gòn bằng đường bộ. Nhận trách nhiệm PĐT/PĐB không bao lâu, tại Kiên Long PĐB do Đại úy Tâm chỉ huy đã yểm trợ chính xác, hiệu quả, kịp thời cho TĐ1TQLC khi vị trí hành quân của TĐ này bị Trung Đoàn Đồng Tháp của Việt cộng tấn công đêm. Chẳng những giữ vững vị trí, các Quái Điều còn cho bọn Việt cộng phơi xác, phải rút lui.

Sáng hôm sau, Trung tướng Tư lệnh Quân Đoàn IV đến thăm chiến trường và khen ngợi TQLC các cấp, trong đó có các Pháo thủ PĐB/TQLC.

Qua chiến công này, vị Đại úy cố vấn Pháo Đội đã báo cáo thương cấp, tưởng thưởng Đại úy Nguyễn Văn Tâm một Huy chương Hải quân Hoa Kỳ (Đại úy Tâm là Sĩ quan duy nhất thuộc TĐ1PB/TQLC có huy chương của Mỹ).

Cuối tháng 12/1969, PĐB hành quân thuộc tỉnh Chương Thiện, tăng phái cho Sư Đoàn 21 Bộ Binh. TĐ1PB với PĐA và PĐC tiếp tục nhiệm vụ yểm trợ Lực Lượng Thủy Bộ 211.

Trung tuần tháng 1/1970, Tiểu Đoàn 2PB/TQLC thay thế nhiệm vụ. PĐB nhận lệnh tăng phái TĐ2PB/TQLC. Khi TĐ2PB hành quân vượt biên sang Campuchia yểm trợ LĐ258/TQLC do Đại tá Tôn Thất Soạn chỉ huy, PĐB được trực thăng vận vào chiếm đóng tại một cù lao khoảng giữa Tân Châu và Neak Luong

Nguyễn Văn Trước

để yểm trợ thủy trình Châu Đốc đi Nam Vang. Tiểu Đoàn về hậu cứ nghỉ dưỡng quân một thời gian ngắn. BCH/TĐ ở tại trại Chương Dương, các Pháo Đội A và C tăng phái hành quân theo sự điều động của BTL/SD.

Trước khi Tiểu Đoàn về hậu cứ, ngay mấy ngày đầu năm 1970, Đại úy Nguyễn Hữu Lạc bàn giao PĐA cho Đại úy Phạm Xuân Thanh tại căn cứ Đồng Tâm, Mỹ Tho để theo học lớp sinh ngữ Quân Đội/BTL Hải Quân và lên đường thụ huấn lớp Anh ngữ Lackland, Air Force Base, San Antonio, Texas trước khi học khoá Pháo Binh Cao cấp/trường Fort Sill, Oklahoma, USA đến trung tuần tháng 2/1971.

Hành quân nguyên Tiểu Đoàn lần thứ nhì:

Cuối tháng 7 năm 1970, LĐ369/TQLC, Trung tá Ngô Văn Định/LĐT chỉ huy BCH/LĐ cùng các đơn vị trực thuộc là 3 TĐ tác chiến: TĐ5 (Th/tá Trần Văn Hiến TĐT), TĐ8 (Th/tá Nguyễn Văn Phán TĐT), TĐ9 (Th/tá Nguyễn Kim Để TĐT), TĐ3PB (Th/tá Trần Thiện Hiệu TĐT) và các đơn vị yểm trợ Lữ Đoàn di chuyển bằng đường bộ từ hậu cứ qua ngã Gò Dầu Hạ, đến Svay Rieng rồi đến Neak Luong thay thế LĐ147/TQLC. Thời gian đó, TĐ3PB/TQLC mới thành lập xong 2 Pháo Đội là PĐI (Đại úy Trương Công Thuận PĐT) và PĐJ (Đại úy Phan Minh Hùng PĐT) hành quân với LĐ369/TQLC.

Pháo Đội K (Đại úy Hà Tiến Chương PĐT) đang thành lập, tự huấn luyện tại hậu cứ của Tiểu Đoàn và ra Trường Pháo Binh Dục Mỹ khảo hạch.

Tháng 7/1970 Đại úy Phạm Xuân Thanh bàn giao PĐA cho Đại úy Huỳnh Văn Vân để theo học khoá Pháo Binh trung cấp.

Cuối tháng 7/1970, Trung úy Nguyễn Thành rời chức vụ PĐ phó PĐC, về BCH/TĐ thay thế Đại úy Trầm Hữu Phước chuyển chuyên đến BCH/PB/SĐTQLC. Trung úy Thành đảm nhận Chức vụ PĐT/PĐCH kiêm Chỉ huy Hậu cứ.

Tháng 10/1970 TĐ1PB (Th/tá Đoàn Trọng Cảo TĐT) dẫn BCH/TĐ và PĐA di chuyển bằng xe cũng qua ngã Gò Dầu Hạ, đến Svay Rieng rồi đến Neak Luong thay thế BCH/TĐ3PB. PĐA thay PĐJ tại Kompong Trebek. PĐB đang thi hành nhiệm vụ và tiếp tục đóng tại Cù Lao. Tiếp nhận PĐI tăng phái, do Trung úy Vũ Quang Vinh PĐT (thay thế Đại úy Thuận). PĐI chiếm đóng vị trí gần BCH/TĐ tại Neak Luong.

Trung tuần tháng 11/1970 Trung úy Lưu Văn Phúc trình diện Hậu cứ TĐ sau khi thụ huấn các khoá TQLC và Pháo Binh tại Hoa Kỳ về nước.

Cũng thời gian trung tuần tháng 11/1970 Đại úy Trần Văn Nhẫn bàn giao chức vụ PĐT/PĐC cho Đại úy Phạm Xuân Thanh mới vừa tốt nghiệp khóa Pháo Binh trung cấp. Đại úy Nhẫn được giao trọng trách TĐ phó TĐ1PB/TQLC thay thế Đại

úy Đặng Bá Đạt. Đại úy Đạt đảm nhận chức vụ TĐT/TĐ2PB/TQLC thay thế Thiếu tá Nguyễn Hồ Quý từ trần vì bạo bệnh.

Ngày 21/11/1970 chuyên liên lạc sang Neak Luong/Campuchia bằng đường bộ từ Thủ Đức xuống Châu Đốc, sáng hôm sau có tàu Hải quân tiếp tế lương thực đưa các quân nhân đèo nhậm hành quân từ Châu Đốc theo giòng sông Tonle Sap nối liền hai nước VN-Campuchia và cập bến phà Neak-Luong.

Thiếu tá TĐT giao cho Trung úy Phúc nhiệm vụ: Sĩ quan Ban3/TĐ kiêm Sĩ quan Liên lạc Pháo Binh cạnh BCH/LĐ369/TQLC.

^ Cao Văn Thịnh

Thủy Quân Lục Chiến

Trên nguyên tắc giấy tờ: Đại úy Nhân là TĐ phó kiêm Trưởng ban 3. Thực tế TĐ phó không điều hành Ban 3/TĐ.

Các Sĩ quan phục vụ tại BCH/TĐ gồm:

-Thiếu úy Nguyễn Chí Sĩ/ Trưởng Ban 1.

-Thiếu úy Phạm Công Hiến/ Trưởng Ban 2.

-Thiếu úy Nguyễn Văn Muôn/ Sĩ quan Truyền Tin Tiểu Đoàn.

-Thiếu úy Nguyễn Văn Phú/ Trưởng Ban 4 kiêm Chỉ huy hậu trạm Tiểu Đoàn tại Châu Đốc.

-Thiếu úy Trần Gia Sản, Sĩ quan phụ tá cho Sĩ quan Ban 3.

Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh yểm trợ hỏa lực cho tất cả các Đơn vị trực thuộc LĐ369/TQLC và Quân Đội Campuchia trong vùng theo yêu cầu. Tiểu Đoàn cung cấp các toán SQLL/PB đến từng Tiểu Đoàn tác chiến và quân bạn Campuchia, cũng như các toán Tiền sát viên PB đến cấp Đại Đội.

Gần cuối năm 1970, PĐB được trực thăng vận ra Châu Đốc và di chuyển đường bộ từ Châu Đốc về hậu cứ. Nghỉ ngơi, bổ sung những thứ cần thiết và đầu năm 1971 tăng phái TĐ3PB hành quân vùng Đông Hà, Quảng Trị yểm trợ LĐ258/TQLC, Trung tá Nguyễn Thành Trí/LĐT.

Thời gian PĐB tăng phái TĐ3PB/TQLC hành quân Quảng Trị, cũng là thời gian PĐC rời vùng hỏa tuyến trở về hậu cứ nghỉ dưỡng quân và bổ sung quân trang, quân dụng. Thi hành nhiệm vụ yểm trợ tất cả các doanh trại TQLC chung quanh vùng Thủ Đức, yểm trợ Yếu khu Bình Phú, Chi khu Thủ Đức...

Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh và PĐI tăng phái đã hoàn thành xuất sắc trong nhiệm vụ yểm trợ hỏa lực cho các Tiểu Đoàn tác chiến trong cuộc hành quân giải tỏa khu vực đèo Pik Nil. Hành quân giải tỏa Quốc lộ 4, góp công trong chiến

thắng lớn của Tiểu Đoàn 8 và Tiểu Đoàn 9 do Trung tá LĐT/LĐ369/TQLC trực tiếp chỉ huy.

Ngày 31/12/1970 Trung tá Ngô Văn Định bàn giao chức vụ Lữ Đoàn trưởng LĐ369/TQLC cho Trung tá Phạm Văn Chung. Trung tá Định theo học khóa Tham Mưu Cao cấp.

Nhiệm vụ của LĐ369/TQLC hành quân lục soát và tiêu diệt địch trong vùng trách nhiệm, bảo vệ thủy trình Tonle Sap từ Châu Đốc đến Nam Vang, các đoàn tàu dân sự quốc tế tiếp tế lương thực cho dân chúng Campuchia, vì hải cảng Kompong Som phía Tây Nam Campuchia bị áp lực mạnh của Việt cộng đến nỗi không xử dụng được. Chu kỳ tiếp tế mỗi tháng một lần.

Đoàn trọng Cảo

Trước ngày đoàn tàu tiếp tế lương thực di chuyển, Trung úy Lưu Văn Phúc nhận lệnh hoán đổi Trung úy Lê Tự Hào làm nhiệm vụ bay trực thăng xuất phát từ căn cứ Hải quân tại Tân Châu, Châu Đốc để yểm trợ bao vùng cho đoàn tàu. Trung úy Hào đảm nhiệm SQLL/PB cạnh BCH/LĐ369. Hai Sĩ quan này chỉ kịp bắt tay nhau tại bãi đáp trực thăng gần bến phà Neak Luong khi Trung úy Hào nhảy xuống, là Trung úy Phúc lên trực thăng rời vùng trời Campuchia.

Một ngày cuối tháng giêng 1971, khoảng gần 11 giờ trưa hôm đó, đoàn tàu bị Việt cộng phục kích ngay ranh giới trách nhiệm của LĐ369/ và LĐ2/Campuchia. Việt cộng bố trí dọc bờ sông Tonle Sap theo hướng Đông Nam phía Neak Luong. Hỏa lực địch rất mạnh gồm đại liên 12,7 ly, súng cối 82 ly, đại bác không giật 57 ly và súng cá nhân đồng loạt khai hỏa vào đoàn tàu.

Trung tá Chung, LĐT trên trực thăng chỉ huy. Ngoài ra còn trực thăng của toán Liên lạc

hỗn hợp Việt-Mỹ đang bao vây. Chúng tôi yêu cầu trực thăng vũ trang bắn rocket và đại liên dọc theo dòng sông và dọn bãi cho TĐ8/TQLC đổ bộ xuống bãi đất trống sau lưng địch theo lệnh của LĐT.

Thiếu tá Đoàn Trọng Cao, TĐT đích thân điều động Pháo Đội A và Pháo Đội I di chuyển khẩn cấp vào vùng hành quân, yểm trợ đúng lúc, chính xác và hiệu quả dù rằng không có quân bảo vệ vòng ngoài. Chúng tôi quan sát từ trên trực thăng để điều chỉnh tác xạ pháo binh yểm trợ đặc lực cho TĐ8/TQLC. Sau hơn 3 giờ giao tranh, Tiểu Đoàn Ó Biển đã làm chủ tình hình chiến trận.

Việt cộng tìm đường rút lui, để lại 100 tên bị giết, 20 tên bị quân ta bắt sống, tịch thu rất nhiều vũ khí cá nhân và súng cộng đồng của chúng.

TĐ8/TQLC có 30 chiến sĩ hy sinh, trong đó có cô Đại úy Nguyễn Văn Út, ĐĐT/ Đại Đội 1.

Chiến thắng vang dội của Tiểu Đoàn Ó Biển với sự góp sức của các Pháo Thủ Mũ Xanh đã được Thiếu tướng Ngô Quang Trưởng, TL Quân Đoàn VI đến thăm và khen ngợi cả Lữ Đoàn 369/TQLC và TĐ8/TQLC.

Thủy trình được khai thông và bảo vệ an ninh lộ trình. Trung úy Phúc và toán liên lạc Pháo Binh tại căn cứ Hải quân Tân Châu xong nhiệm vụ. Chúng tôi được trực thăng Không quân VN đưa vào Neak Luong. Trung úy Phúc nhận lại nhiệm vụ Sĩ quan Ban 3/TĐ kiêm Sĩ quan liên lạc PB cạnh Lữ 369/TQLC như trước.

Trung úy Hào về hậu cứ thay thế Trung úy Nguyễn Thành trong chức vụ PĐT/PĐCH kiêm Chỉ huy hậu cứ, Trung úy Thành theo

học khóa Pháo Binh trung cấp tại Dục Mỹ, Nha Trang.

Trung tuần tháng 2/1971, TQLC chấm dứt trách nhiệm hành quân tại Campuchia. Trung úy Phúc được giao nhiệm vụ sắp xếp và chỉ huy đoàn xe Tiểu Đoàn 1 PB/TQLC di chuyển đường bộ từ Neak Luong, qua Pa Nam, Kompong Trabek, Svay Rieng...theo ngã Gò Dầu Hạ về Thủ Đức.

Tiểu Đoàn bổ sung mọi thứ cần thiết. Nghỉ ngơi tại hậu cứ, không có ai được cấp giấy phép chính thức, chỉ cho về thăm nhà vài ba giờ đối với những người có gia đình ở Thủ Đức, Sài Gòn, Gia Định...

Công việc chuẩn bị, tái trang bị quân dụng,

quân trang như áo giáp, áo ấm, poncho, mũ, mùng cá nhân, thuốc men và chăm sóc bảo trì các xe vận tải, các khẩu đại bác được hai Pháo Đội A và C hoàn chỉnh, riêng Pháo Đội B đang tăng phái TĐ 3PB/TQLC.

Ngày 3 tháng 3/1971, khi BCH Tiểu Đoàn cùng hai Pháo Đội A và C di chuyển từ hậu cứ Chương Dương lúc 4 giờ sáng đến phi trường quân sự Biên Hoà. Không quân Hoa Kỳ đã vận chuyển từng đợt, chuyển

đầu BCH/TĐ và một nửa thành

phần PĐC. Ban 3/TĐ tháp tùng Thiếu tá TĐT lên máy bay thứ nhất. Chuyến này đến phi trường đã chiến tại Khe Sanh mới hơn 10 giờ sáng cùng ngày. Không khí chiến tranh bao trùm khắp nơi, các nhân viên Không quân Hoa Kỳ hỏi thúc mọi người mau chóng đưa xe và quân dụng xuống để phi cơ vận tải 130C cất cánh càng nhanh càng tốt, tránh đạn pháo kích của quân cộng sản Bắc Việt.

Những chuyến phi cơ sau do Đại úy Trần Văn Nhẫn/Tiểu Đoàn phó điều động.

Trần Thiện Huệ

Thủy Quân Lục Chiến

BCH/TĐ di chuyển đường bộ và chiếm đóng vị trí gần sát với vị trí PDB (Pháo Đội B đã cùng TĐ3PB/TQLC hành quân vào đến Khe Sanh trước đó hai ngày). Khi TĐ1PB có mặt tại vùng Sư Đoàn TQLC hành quân, PDB xuất phát TĐ3PB và trở lại đặt dưới hệ thống chỉ huy của TĐ1PB. (Có lẽ chỉ trong nội bộ SĐTQLC mới có những trường hợp Pháo Đội thuộc Tiểu Đoàn Pháo Binh này, tăng phái cho Tiểu Đoàn Pháo Binh khác, và ngược lại). Đó cũng một phần giải thích lý do Pháo Đội J đã rời căn cứ Carroll chỉ vài ngày và Pháo Đội B bị quân cộng sản BV bắt, khi Carroll thất thủ ngày 2/4/1972. Sự kiện này sẽ được trình bày trong các giai đoạn kế tiếp.

Cuộc không vận hoàn tất, Pháo Đội A nhận lệnh chiếm vị trí tại Lao Bảo, xa BCH/TĐ. Đại úy Nhẫn/TĐ phó đề nghị Thiếu tá TĐT để ông và cố vấn phó của Tiểu Đoàn đi cùng PĐA

Nhiệm vụ chính của TĐ1PB/TQLC trong trận Hạ Lào: yểm trợ hỏa lực pháo binh cho LĐ369/TQLC. Yểm trợ tăng cường cho các Tiểu Đoàn 2 và 3 PB/TQLC khi có lệnh.

Trước ngày 3/3/1971 lên đường hành quân, Thiếu tá TĐT đã nhận lệnh hậu cứ sẽ dời từ Chương Dương đến căn cứ Sóng Thần.

Ông đã chỉ thị Thiếu úy Nguyễn Văn Phú ở lại hậu cứ để phụ giúp Trung úy Lê Tự Hào chỉ huy việc thu dọn tất cả các kho vũ khí, đạn dược, quân xa, quân dụng đến hậu cứ mới, một trách nhiệm khá nặng nề và bận rộn. Do đó Thiếu úy Nguyễn Văn Muôn, Sĩ quan truyền tin/TĐ kiêm nhiệm chức vụ Sĩ quan tiếp liệu tại hành quân.

Trong cuộc hành quân Lam Sơn 719 này, TĐ1PB/TQLC đã bị thiệt hại cấp chỉ huy. Chỉ

một tuần lễ sau khi tham chiến tại Khe Sanh, trên đường từ vị trí Pháo Đội A trong Lao Bảo, Đại úy Trần Văn Nhẫn về BCH/TĐ để gặp Thiếu tá TĐT họp. Xe của Đại úy Nhẫn đã lọt vào ổ phục kích của việt cộng, bị trúng đạn B40, Đại úy TĐ phó tử thương, các nhân viên bị thương, nhưng họ đã can đảm bắn trả bọn địch và được quân bạn đang tuần tiễu tiếp cứu kịp thời.

Tin chẳng lành này khiến các gia đình Pháo Thủ cư ngụ tại trại gia binh Chương Dương rúng động.

Hai Sĩ quan Tiền sát viên tử trận. Thêm hai Sĩ quan khác bị thương, trong đó có Thiếu úy Phan Đông đang là Đê-lô TĐ5TQLC bị thương rất nặng. BCH/TĐ1PB/TQLC phái Trung

úy Phúc đến gặp, lo việc tản thương khẩn cấp Thiếu úy Phan Đông và xin tản thương Thiếu úy Nguyễn Quân từ Hạ Lào ra khỏi trận địa, đưa về Bệnh xá Lê Hữu Sanh đã chiến tại Khe Sanh cấp cứu trước khi chuyển ra Quảng Trị và đưa về Sài Gòn điều trị vết thương.

TĐ phó tử trận, chiến trường khốc liệt. Thiếu tá TĐT phải lo toan nhiều việc, mỗi khi Trung tâm hành quân Sư Đoàn yêu cầu TĐ1PB/TQLC cử Sĩ quan làm nhiệm vụ quan sát viên trên trục

thăng bao vùng, điều chỉnh tác xạ pháo binh yểm trợ quân bạn, Thiếu tá TĐT bận việc hơn vì Trung úy Phúc, SQ Ban3/TĐ làm nhiệm vụ Quan sát viên trên phi cơ.

Lần nào cũng vậy, Thiếu tá TĐT siết tay Trung úy Phúc thật chặt, vì biết đâu sẽ là lần cuối, khi hỏa lực phòng không của địch bắn như đan lưới trên bầu trời Khe Sanh, Hạ Lào. Ông lo “thằng em của Ông” sẽ rơi mất xác một nơi nào đó giữa trùng điệp núi rừng Trường

Nguyễn Tiến Hạnh

Sơn. Râu quai nón của Thiếu tá Cao mọc tua tua, trông như Từ Hải. Đôi mắt Ông hình như ngân lệ. Làm việc gần bên Thiếu tá TĐT, tôi hiểu Ông là người giàu tình cảm. Ông là cấp chỉ huy đầy lòng nhân ái.

Đúng thời điểm đó, Đại úy Nguyễn Hữu Lạc vừa trở về nước sau khi tốt nghiệp khoá Pháo Binh cao cấp tại Fort Sill, Oklahoma, USA và nghỉ phép đến 25/3/1971 đáo nhậm hành quân. Thiếu tá Cao đề nghị lên thượng cấp chấp thuận Đại úy Lạc chức vụ TĐ phó/TĐ1PB/TQLC.

Ngày 20/3/1971, Thiếu tá TĐT đến BTL/SĐ/HQ gặp Đại tá Bùi Thế Lân, TL phó kiêm CHT. Nhận lệnh khẩn cấp: lãnh ngay 5,000 (năm ngàn) quả đạn chiếu sáng cho đại bác 105 ly, đưa vào PĐA và PĐB nội trong ngày 21/3/1971.

Từ buổi tối của ngày 22/3/1971, Pháo Đội A, Pháo Đội B bắn soi sáng suốt đêm giúp cho toàn bộ Lữ Đoàn 147/TQLC rút lui từ căn cứ Delta tiến về căn cứ Hotel, nơi có LĐ258/TQLC tiếp đón.

Ngày 23/3/1971, TĐ4/TQLC bắt tay được với cánh B TĐ3/TQLC. Nhiệm vụ bắn soi sáng suốt đêm đã góp phần thành công trong hành quân rút lui của LĐ147/TQLC, hạn chế được sự thiệt hại của các Tiểu Đoàn bạn.

Ngày hôm sau các đơn vị TQLC di chuyển hoặc trực thăng vận từ Hạ Lào về Khe Sanh.

Ngày đầu tháng 4/1971, LĐ369/TQLC trong đó có TĐ1PB/TQLC rút lui sau cùng rời khỏi chiến trường Khe Sanh. Pháo Đội A di chuyển đường bộ, có Thiết vận xa hộ tống theo Quốc lộ 9 ra Đông Hà. Tăng phái cho BTL/SĐ1BB/Tiền phương, trấn giữ các căn cứ hỏa lực dọc đường số 1.

Thiếu tá TĐT chỉ thị Đại úy Nguyễn Hữu

Lạc/TĐ phó và Trung úy Phúc/SQ Ban3/TĐ cùng với vị cố vấn phó Tiểu Đoàn lo việc trực thăng vận BCH/TĐ, xong tới lần lượt hai Pháo Đội C, B từ Khe Sanh ra căn cứ Tích Tường, Quảng Trị. Dĩ nhiên toán làm nhiệm vụ điều động trực thăng vận đi chuyển sau cùng của PĐB với Trung úy Đoàn Văn Khởi, PĐ phó/PĐB rời trận địa.

YỀM TRỢ HÀNH QUÂN LAM SƠN 810.

TĐ1PB/TQLC nghỉ dưỡng quân, bổ sung quân số, bảo trì đại bác, xe cộ và quân dụng, quân trang... tại căn cứ Tích Tường một tháng. Tác xạ yểm trợ cho quân bạn khi có yêu cầu trong các cuộc hành quân lục soát, tảo thanh địch.

Thượng tuần tháng 5/1971, TĐ1PB đặt dưới quyền chỉ huy của LĐ369/TQLC hành quân Lam Sơn 810 tại vùng Cù Mông, rồi đến thung lũng Ba Lòng. Yểm trợ cho TĐ8 và TĐ9/TQLC.

Tiếp đến, Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh đã yểm trợ hiệu quả, góp phần trong chiến thắng oanh liệt của TĐ5/TQLC. Sau chiến trận này, Trung tá Phạm Văn Chung, LĐT được vinh thăng Đại tá.

Cả Lữ Đoàn 369/TQLC hoán đổi vùng trách nhiệm, hoạt động vùng Gio Linh, Trung Lương, tỉnh Quảng Trị.

Các Tiểu Đoàn tác chiến 5, 8, 9 hàng ngày hành quân lũng và diệt địch. Hành quân trong ngày, chiều trở lại vị trí đóng quân. TĐ1PB bố trí PĐB nơi xa nhất về hướng Bắc, đóng tại căn cứ hỏa lực A1, chỉ cách sông Bến Hải giới tuyến Nam-Bắc vài cây số, chung với BCH/TĐ8/TQLC.

BCH/TĐ và PĐC đóng tại căn cứ C1 cùng với BCH Lữ Đoàn. PĐA được về hậu cứ Sóng Thần nghỉ.

BCH/TĐ được tăng cường thêm 2 vị Sĩ quan

Đặng Bá Đạt

Thủy Quân Lục Chiến

giỏi: Trung úy Nguyễn Thành tốt nghiệp Pháo Binh trung cấp, đáo nhậm đơn vị, đảm nhận chức vụ PĐT/PĐCH/HQ. Trung úy Đoàn Văn Khởi rời chức vụ PĐ phó PĐB, nhận nhiệm vụ Ban3/TĐ thay Trung úy Phúc theo học khóa Sĩ quan Không trợ tại Trung tâm huấn luyện Không quân Nha Trang.

Tháng 9/1971, mãn khóa học, Trung úy Phúc trình diện hành quân, nhận lại nhiệm vụ Sĩ quan Ban3/TĐ kiêm nhiệm SQLL/PB cạnh BCH/LĐ369. Trung úy Khởi về hậu cứ chuẩn bị theo học khoá Pháo Binh trung cấp. Trung úy Nguyễn Thành chuyển về Bộ Chỉ Huy Pháo Binh/SĐTQLC.

Thiếu úy Nguyễn Văn Muôn xuất Binh Chung, chuyển về Bộ Chỉ Huy Pháo Binh/Quân Đoàn III tại Biên Hòa.

Thiếu hực Sĩ quan. TĐT, TĐT phó và các Sĩ quan trong BCH/TĐ càng bận rộn hơn. Thiếu tá TĐT đôi lúc phải cử Đại úy TĐ phó lên làm việc tại BCH Lữ Đoàn, thay cho Trung úy Phúc về Tiểu Đoàn giải quyết những công việc thuộc Ban3 và Pháo Đội Chỉ huy & Công vụ/Hành quân.

Tháng 11/1971, PĐA ra hành quân, thay PĐB về hậu cứ nghỉ. Chỉ vài tuần sau, PĐB lại ra Quảng Trị thay thế PĐC về hậu cứ nghỉ. Lần này PĐB gắn chặt nhiệm vụ tại vùng hoà tuyến cho đến khi Carroll thất thủ.

Tháng 2/1972, Trung úy Đoàn Văn Khởi đi học về, thay thế Trung úy Lưu Văn Phúc. Giữa hai Sĩ quan này, thường có sự hoán đổi nhiệm vụ theo nhu cầu và quyết định của Thiếu tá TĐT.

Trung úy Phúc rời Tiểu Đoàn hành quân,

theo học khóa Pháo Binh trung cấp.

Tháng 3/1972, TĐ1PB/TQLC về căn cứ Sóng Thần nghỉ dưỡng quân. PĐB vẫn tiếp tục tăng phái cho TĐ3PB/TQLC yểm trợ các đơn vị trực thuộc LĐ258/TQLC hành quân tại Quảng Trị.

Vị trí PĐB đóng chung với BCH Trung Đoàn 56/SĐ3 Bộ Binh tại căn cứ Tân Lâm, tức Carroll để yểm trợ trực tiếp cho TĐ4 và TĐ8/TQLC hoạt động trong vùng trách nhiệm, yểm trợ tăng cường khi có yêu cầu. Mặc dù vẫn đóng vị trí cũ, nhưng PĐB xuất phái TĐ3PB và tăng phái đặt dưới quyền chỉ huy của TĐ2PB/TQLC.

Nguyễn Văn Tâm

Quân cộng sản Bắc Việt sử dụng 6 Sư đoàn bộ chiến và rất nhiều đơn vị pháo, xe tăng, công binh... ngang nhiên vượt cầu Hiền Lương và tấn công ồ-ạt các vị trí phòng thủ của Quân sĩ VNCH do Sư Đoàn 3 Bộ Binh (mới thành lập) được tăng cường bởi 2LĐ147 và LĐ258/TQLC vào cuối tháng 3/1972.

Quân cộng sản Bắc Việt mở những cuộc pháo kích bằng đủ các loại đại bác và hỏa tiễn vào tất cả các căn cứ trú đóng của quân VNCH. Căn cứ Tân Lâm hay còn gọi là Carroll bị pháo kích nặng hơn cả. Mỗi ngày hứng chịu trên dưới 2 ngàn quả đạn đại bác. Chúng tấn công các đơn vị TQLC đang hoạt động gần các căn cứ. Mặc dù bị pháo kích nặng nề như vậy, nhưng PĐB vẫn tiếp tục yểm trợ hỏa lực cách hiệu quả cho các cánh quân thuộc TĐ4 và TĐ8/TQLC. Giúp quân bạn có thể rút lui về căn cứ Mai Lộc.

Trung tá Phạm Văn Đính, Trung Đoàn trưởng Trung Đoàn 56B triệu tập các Đơn vị

trường trong đó có Đại úy Tâm/PĐT/PĐB/TQLC, dù rằng PĐB không đặt dưới quyền chỉ huy trực tiếp của Trung Đoàn này. Trung tá Đinh thông báo quyết định đầu hàng địch vào trưa ngày 2/4/1972.

Hai cố vấn của Trung Đoàn 56BB, cùng Thiếu tá Tôn Thất Mẫn, (một trong các Tiểu Đoàn trưởng dưới quyền Trung tá Đinh) và Đại úy Nguyễn Văn Tâm không chấp nhận đầu hàng. Hai cố vấn Mỹ gọi trực thăng vào bốc toán cố vấn rời căn cứ. Thiếu tá Mẫn cùng toán cận vệ ra lại Tiểu Đoàn của mình tiếp tục chiến đấu. Đại úy Tâm về vị trí Pháo Đội B, họp nhanh các Sĩ quan phổ biến tin tức bất lợi đó, đồng thời Đại úy Tâm cho các Trung Đội trưởng về lại các Khẩu đội hạ nòng đại bác chiến đấu đơn độc cho đến lúc địch sắp vào đến vị trí; Đại úy Tâm liên lạc với Thiếu tá Đoàn Trọng Cảo (khi TĐT chuẩn bị bước lên xe để dẫn Tiểu Đoàn rời hậu cứ lên phi trường TSN, không vận ra chiến trường Quảng Trị). Đại úy Tâm xin chỉ thị của Thiếu tá TĐT vì các đêm trước, PĐB đã báo cáo tình hình chiến sự về BCH/TĐ hậu cứ, nên TĐT đã thấu hiểu hoàn cảnh nguy ngập của PĐB.

Thiếu tá Cảo ngậm ngùi nói với Đại úy Tâm/PĐT/PĐB là “tùy nghi quyết định”. Dứt điện đàm siêu tần số với Thiếu tá TĐT; Đại úy Tâm gọi máy PRC 25 liên lạc với BCH/TĐ2PB/TQLC tại căn cứ Mai Lộc. Đại úy Tâm yêu cầu Thiếu tá Trương Công Thông/TĐ phó/TĐ2PB đang có mặt tại Trung tâm hành quân của LĐ147/TQLC hãy tập trung hỏa lực của hai Pháo Đội E và F bắn ngay lên đầu PĐB vì địch đang tiến vào vị trí.

Viết thì lâu, nhưng sự việc xảy ra rất nhanh. Thiếu tá Thông quyết định: không tác xạ lên

PĐB. Cuối cùng chỉ ít phút sau, vị trí bị tràn ngập và các Pháo thủ Pháo Đội B anh hùng đã bị quân Bắc Việt bắt làm tù binh, giải ra miền Bắc.

TĐ1PB yểm trợ LĐ369/TQLC giữ vững phòng tuyến Mỹ Chánh.

Mới buổi sáng ngày 2/4/1972, Thiếu tá Đoàn Trọng Cảo nhận được tin xấu của PĐB nơi chiến trường Quảng Trị qua cuộc điện đàm siêu tần số với Đại úy Tâm.

Cũng ngay buổi sáng hôm đó, Thiếu tá TĐT hướng dẫn TĐ (-) gồm BCH/TĐ và hai Pháo Đội A, C rời hậu cứ Sóng Thần lên phi trường Tân Sơn Nhất, không vận cùng lượt với LĐ369 gồm các TĐ 2, 5, 9/TQLC ra chiến trường đang khốc liệt tại Quảng Trị và Thừa Thiên.

BCH/TĐ và PĐA đóng chung với BCH/LĐ tại căn cứ Nancy. PĐC di động theo nhu cầu yểm trợ. Các Pháo thủ rất vất vả, vì có ngày di chuyển 2 hay 3 vị trí đã chiến khác nhau để yểm trợ và tránh pháo kích của địch. PĐA cũng không đóng một chỗ, mà sáng kéo đại bác đi chiếm đóng xa căn cứ Nancy, bắn yểm trợ, chiều kéo đại bác về căn cứ.

Khu vực hoạt động của LĐ369/TQLC quanh Mỹ Chánh và các căn cứ của quân đội Mỹ để lại.

Khu vực trách nhiệm khoảng 200 km vuông (theo Quân sử TQLC, trang 245).

Khu vực trách nhiệm rộng. Trong khi TĐ1PB chỉ có hai Pháo Đội A và C, nên các Pháo thủ làm việc không nghỉ ngơi. Không kịp nấu ăn. Lần đầu tiên Pháo binh mà chỉ ăn lương khô y như các bạn Mũ Xanh của mình thuộc các Tiểu Đoàn tác chiến.

Vị trí các Pháo Đội bị địch pháo kích liên tục. Một lần, pháo địch đã bắn trúng vị trí PĐA, gây tử thương Thiếu úy Ngô Ngọc Tiếc và một số quân nhân.

Nguyễn Trọng Đạt

Thủy Quân Lục Chiến

Ít lâu sau, PĐA bị đánh đặc công, các Pháo thủ đã bình tĩnh chống trả và giết sạch toán đặc công địch, bên ta có trên 10 quân nhân tử thương và hơn chục người bị thương nặng nhẹ, trong đó có Thượng sĩ Nguyễn Chi, người Thường vụ Pháo Đội có nhiều khả năng, linh hoạt, can đảm. Thượng sĩ Chi bị cụt một cánh tay và giải ngũ.

PĐC trúng pháo kích nhiều lần, nhưng chỉ hư hại xe cộ và đại bác; hạn chế thiệt hại về nhân mạng.

Như đã viết, PĐB bị địch bắt tại căn cứ Carroll ngày 2/4/1972. Khi TĐ1PB ra đến Mỹ Chánh, nội trong tuần lễ thứ nhất của tháng 4/1972, Trung úy Đoàn Văn Khởi nhận lệnh tái thành lập PĐB tại bờ thành đại nội Huế. Các Pháo Đội A và C cung cấp Sĩ quan, Hạ sĩ quan và Binh sĩ. TĐ nhận bổ sung thêm các tân binh từ Trung tâm huấn luyện TQLC, chia về các Pháo Đội để có sức chiến đấu đồng đều.

Thời gian huấn luyện tại chỗ, Trung úy Đoàn Văn Khởi/PĐT; Trung úy Trần Văn Ánh/PĐ phó. Các Trung Đội trưởng có các Thiếu úy Lê Trung Trực, Đào Hữu Trình.

Dù chưa xuất quân, nhưng PĐB đã chịu một tổn thất rất thương tâm. Một tân binh làm nhiệm vụ canh gác trên bờ thành, làm rơi cái nón sắt xuống phía ngoài bờ thành, anh ta đi vòng ra cổng và đi men theo bờ thành phía ngoài để nhặt cái nón sắt. Không may, anh này đạp nhầm mìn của quân bạn chôn theo chân bờ thành để phòng thủ, nhưng họ không thông báo cho SĐTQLC biết!!!

Anh lính này bị thương nặng, người Thường vụ Pháo Đội vì thương lính, cũng men theo bờ thành để kéo người bị thương ra; không may

mìn lại nổ, Trung sĩ nhất Phát bị thương oằn oại trên vũng máu. Nóng mặt, Trung úy Ánh tiến vào để mong cứu Trung sĩ Phát và người lính. Mìn nổ tiếp theo, Trung úy Ánh tử thương ngay tại chỗ. Hạ sĩ Nguyễn Hồng Sơn thương “ông thầy” vội vàng đi vào để cứu anh, em, mìn lại nổ, thế là chết một lúc 4 Pháo Thủ. Vừa khi đó, toán công binh rà mìn cũng vừa đến nơi. Họ đã rà soát và đào hết các quả mìn của quân bạn chôn gài, trước khi di chuyển xác của 4 anh, em Pháo Thủ về Quân y viện Nguyễn Tri Phương, Huế.

Có thể nói, trong tháng 4/1972, TĐ1PB chịu nhiều thiệt hại, nhiều Pháo thủ hy sinh hay bị loại ra ngoài vòng chiến với thương tích mang trên người suốt đời.

Thiếu úy Lê Trung Trực tạm thay thế để làm nhiệm vụ Sĩ quan tác xạ PĐB. Tháng 8/1972 Trung úy Nguyễn Văn Phú bàn giao chức vụ Sĩ quan Tiếp liệu kiêm Sĩ quan Chỉ huy hậu trạm cho Thiếu úy Nguyễn Văn Ngãi, Trung úy Phú chuyển đến PĐB, chức vụ PĐ phó.

BCH/TĐ thời gian đó bận rộn vì thiếu Sĩ quan. Mọi việc đều do Thiếu tá TĐT giải quyết, vì Đại úy Nguyễn Hữu Lạc/TĐ phó phải làm việc tại BCH/LĐ369.

Ngày 22/4/1972, TĐ2/TQLC bị Trung Đoàn 24/SĐ304 quân cộng sản Bắc Việt tấn công tại căn cứ Barbara. PĐC yểm trợ chính xác, hợp với hỏa lực Không quân và Hải pháo Hoa Kỳ thuộc Đệ thất hạm đội đã gây cho địch nhiều tổn thất, CSBV đành ôm hận rút lui.

Hai Tiểu Đoàn 5, 9/TQLC bị hai Trung Đoàn 9, và 66 thuộc SĐ304CSBV tấn công với ý định đẩy các chiến sĩ Hắc Long và Mãnh Hồ ra khỏi các cao điểm nằm về phía Tây, hầu chúng dễ dàng thao túng Quốc Lộ 1. TĐ1PB đã di chuyển vị trí liên tục, yểm trợ hiệu quả

Nguyễn Hữu Lạc

cho các Tiểu Đoàn bạn hoàn thành nhiệm vụ, giữ vững phòng tuyến.

Phòng Tuyền Mỹ Chánh là đây:

Chiều ngày 1/5/1972, tình hình chiến trường càng thêm xấu. SĐ3BB và các Đơn vị tăng phái bỏ Quảng Trị theo lệnh của Chuẩn tướng Vũ Văn Giai. Đoàn người vừa quân, cán, chính, đồng bào tháo chạy về phía Nam, gây cảnh hỗn loạn.

LĐ369/TQLC với sự yểm trợ của Pháo Binh cơ hữu đã giữ vững phòng tuyến Mỹ Chánh, đón tiếp quân dân từ Quảng Trị chạy về. Đưa họ lui phía sau, có các cơ quan khác lo liệu cho họ.

Ngày 2/5/1972, Quảng Trị hoàn toàn thất thủ. Thiết Đoàn 20 Chiến Xa hùng mạnh như thế, lúc này chỉ còn 6 M48. Các Đơn vị TQLC tại Quảng Trị cũng bị thiệt hại nhiều.

TĐ9/TQLC đã xử dụng hoả lực Pháo Binh bắn chặn quân CSBV. Quân bạn đã rút lui từ sông Ô-Khê về đến tuyến Mỹ Chánh an toàn, để hợp cùng hai TĐ2 và 5/TQLC dàn quân phòng thủ Mỹ Chánh, chặn đứng sức tấn công mạnh mẽ, ồ-ạt của quân CSBV đông gấp bội phần so với LĐ369/TQLC.

Chiến công này, Thiếu tá Cảo được thăng cấp Trung tá, Đại úy Lạc được thăng cấp Thiếu tá.

Ngày 3/5/1972 Trung tá Nguyễn Thế Lương thay Đại tá Phạm Văn Chung trong chức vụ LĐT.

Cùng một ngày đó Trung tướng Ngô Quang Trưởng nhận chức Tư Lệnh Quân Đoàn I, thay thế Trung tướng Hoàng Xuân Lãm. Đại tá Phạm Văn Chung chuyển về BTL/SĐ, giữ chức vụ Tham Mưu trưởng/SĐTQLC/HQ.

TĐ1PB xuất phái LĐ369 và tăng phái & đặt dưới quyền chỉ huy của LĐ258/TQLC.

Ngày 21/5/1972 Trung úy Phúc trình diện hành quân, Trung tá Cảo TĐT chỉ thị hậu trạm và các Ban trong BCH/TĐ làm việc trực tiếp với Trung úy Phúc. Mọi văn thư, công điện... Trung úy Phúc có nhiệm vụ duyệt và trình lên

Trung tá TĐT ký.

Thiếu tá Lạc/TĐ phó tiếp tục nhiệm vụ cạnh BCH/LĐ cho đến ngày LĐ258/TQLC thay LĐ369/TQLC.

BCH/TĐ1PB đóng cạnh BCH/LĐ đóng tại Phong Điền. Tiểu Đoàn chỉ có PĐA và PĐC yểm trợ hoả lực cho 3 TĐ1, 4, 9/TQLC và một Chi đội thuộc Chi đoàn 18 Kỵ binh tăng phái cho LĐ. Dưới sự chỉ huy của BCH/LĐ, yểm trợ các đơn vị trong nhiệm vụ phòng thủ tuyến Mỹ Chánh, ngăn chặn không cho quân cộng sản BV tiến thêm dù chỉ một tấc đất về phía Nam sông Mỹ Chánh. Lữ Đoàn thường xuyên tổ chức những cuộc hành quân lùng và diệt địch trong khu vực trách nhiệm, Pháo Binh đáp ứng mọi yêu cầu yểm trợ hoả lực.

Pháo Đội B tiếp tục tự huấn luyện, vị trí trước sân đại nội Huế. Sẵn sàng tham chiến khi có lệnh vào ngày 25/6/1972.

Tham dự hành quân tái chiếm Thị Xã Quảng Trị.

Theo lệnh của Trung tướng Ngô Quang Trưởng, TL/QĐ I: “2 Sư Đoàn Nhảy Dù và TQLC nhận lệnh hành quân Lam Sơn 72 phản công tái chiếm Quảng Trị”. TQLC phụ trách phía Đông của Quốc lộ 1 ra tới biển.

Giai đoạn Chuẩn bị việc tái chiếm Quảng Trị:

Các Tiểu Đoàn tác chiến luân phiên xuất và tăng phái Lữ Đoàn 258/TQLC. Nhưng TĐ1PB nhiệm vụ yểm trợ không thay đổi.

BCH/LĐ tổ chức nhiều cuộc hành quân cho các Đơn vị trực thuộc, hai Pháo Đội A và C di chuyển các vị trí khác nhau để yểm trợ quân bạn trong khu vực trách nhiệm của Lữ Đoàn. BCH/TĐ vẫn đóng gần Chi khu Phong Điền.

Ngày 28/6/1972, PĐB xuất quân sau thời gian tái trang bị và tự huấn luyện. PĐB từ thành nội Huế vào Phong Điền, nhập chung với BCH/TĐ di chuyển Phong Điền-Vân Trình-theo Hương lộ 555 chiếm đóng vị trí dọc hai bên Hương lộ. PĐB bên phải, BCH/TĐ

Thủy Quân Lục Chiến

bên trái phía Bắc của Nhà thờ thôn Nhất Tây không xa. Hai Pháo Đội A và C đã di chuyển mấy hôm trước vào vùng hành quân và chiếm đóng cách BCH/TĐ khoảng 3 KM về hướng Bắc Hương lộ 555.

TĐ1PB yểm trợ hữu hiệu cho tất cả các Tiểu Đoàn tác chiến trong mọi cuộc hành quân do BCH/LĐ chỉ huy. Vị trí các Pháo Đội di chuyển dần lên hướng Bắc để đáp ứng sự yểm trợ hỏa lực khi các Tiểu Đoàn tác chiến TQLC đánh chiếm và đẩy lùi quân cộng sản Bắc Việt.

Chẳng những các Pháo Đội được chỉ huy bởi các Sĩ quan đầy đủ khả năng, kinh nghiệm và các Pháo Thủ xuất sắc. Bên cạnh đó, các Sĩ quan Tiền sát viên (Đề-lô Pháo Binh) đều là những Sĩ quan giỏi kỹ thuật, chiến đấu dũng cảm, luôn theo sát các Đại Đội tác chiến phía trước, điều chỉnh tác xạ rất chính xác, gom công lớn trong các chiến thắng của quân bạn. Có thể kể vài danh tính tiêu biểu của các Sĩ quan Đề-lô thuộc TĐ1PB trong trận chiến Quảng Trị 1972 như: các Thiếu úy Huỳnh Mười, Vũ Mạnh Tá, Hoàng Trọng Khánh, Phạm Phù Tang, Nguyễn Ngọc Ninh, Huỳnh Thái Sơn, Nguyễn Tri Thường, Đặng Đình Thức, Nguyễn Quang Hưng, Trần Phúc Hoà, Đào Hữu Trình, Phan Đông (gần cuối tháng 8/1972 Thiếu úy Đông theo học khóa Sĩ quan đạn dược Binh đoàn), thêm các tân Sĩ quan tốt nghiệp từ trường Pháo Binh tình nguyện về TQLC, có những Sĩ quan mới ra hành quân vài ngày, hoặc vài tuần đã anh dũng hy sinh (trong số các Sĩ quan Đề-lô tử trận, có một tân Chuẩn úy là em vợ của Trung tá TĐT).

Trận TĐ1/TQLC nhảy trực thăng vận xuống Triệu Phong ngày 11/7/1972, với chiến thắng lẫy lừng của những chàng trai “Kinh Kha/Quái Đểu”, Pháo Binh cũng góp công tích cực. Sau chiến trận này, Thiếu úy Đề-lô Nguyễn Ngọc Ninh được vinh thăng Trung úy và được ân thưởng Anh dũng bội tinh với nhánh dương

liễu. Trung úy Ninh được đi Đai Bắc trong phái đoàn Chiến Sĩ Xuất sắc của QLVNCHĐ.

Tiến về Quảng Trị:

Theo quyết định của Trung tướng Trương, Tư lệnh Quân Đoàn I, Sư Đoàn Nhảy Dù bàn giao vùng trách nhiệm là toàn bộ Thị xã cũng như Cổ thành Quảng Trị kể từ ngày 25/7/1972. (Lý do SĐTQLC thay SĐ Nhảy Dù để tấn công và tái chiếm Thị xã Quảng Trị đã được nhiều tài liệu, sách báo đề cập).

Ngày 25/7/1972, Trung tá Đoàn Trọng Cao, TĐT phối trí các Pháo Đội trực thuộc chiếm đóng các vị trí trong khu vực trách nhiệm tại thôn Ngô Xá Đông, thôn Nhất Tây. BCH/TĐ đóng chung với BCH/LĐ258 tại thôn Hội Yên 2.

Thượng cấp tăng phái cho TĐ1PB/TQLC thêm Pháo Đội K/TĐ3PB/TQLC và Pháo Đội A/155 ly thuộc TĐ44 Pháo Binh Quân Đoàn I do Đại úy Bùi Văn Thu/PĐT.

Kể từ ngày đó, Trung tá TĐT ra lệnh cho Trung úy Lưu Văn Phúc làm việc 24/24 tại Ban Liên lạc Phối hợp hỏa lực cạnh BCH/LĐ258.

Ban này hoạt động ngày đêm, nhận lệnh từ Trung tâm hành quân Lữ Đoàn, điều động và giải quyết nhanh chóng các tác xạ Pháo Binh do các Sĩ quan Tiền sát viên yêu cầu, phân chia trách nhiệm cho các Pháo Đội thi hành. Xin tiếp tế đạn dược cung cấp đầy đủ cho từng Pháo Đội A, B, C. Riêng PDK và PĐ155 ly tăng phái sẽ do Đơn vị gốc của họ lo phần tiếp liệu. Ban Liên lạc rất bận với nhiều công việc như: hệ thống tác xạ của 5 Pháo Đội, hệ thống Không Lục, hệ thống Pháo Binh từ BTL/SĐ qua những kế hoạch Phong Lôi T.O.T.... nên Thiếu tá Lạc TĐ phó cất cứ mỗi ngày 2 SQ thuộc BCH/TĐ thay phiên lên Ban phối hợp hỏa lực Pháo Binh để phụ giúp Trung úy Phúc. Các nhân viên truyền tin và nhân viên Ban3/TĐ cũng luân phiên trực 3 máy vô tuyến PRC.25 và 1 máy điện thoại “hot line”.

Người có mặt gần như ngày đêm tại BCH/

LĐ lo việc pháo yểm là Trung úy Phúc, ăn và ngủ ngay tại nơi làm việc. Chỉ rời Ban Liên lạc PB khi thật cần thiết trong suốt thời gian từ 25/7/1972 cho đến ngày TQLC hoàn toàn tái chiếm Thị Xã Quảng Trị, dựng cờ chiến thắng trên nóc Cổ Thành đổ nát.

Có thể nói, với sự yểm trợ hỏa lực pháo binh dồi dào, hiệu quả, nhanh chóng, chính xác của 4 Pháo Đội A, B, C, K và 1 Pháo Đội 155 ly tăng cường, sự chịu đựng vất vả, nguy hiểm và mưa gió lạnh thấu xương của các Pháo Thủ ngày đêm không ngừng tiếng pháo đã góp phần không nhỏ trong chiến thắng Quảng Trị. Tổng số đạn đại bác 105 ly lên đến 200 ngàn quả. Bởi vì nhịp độ tác xạ vượt quá kỹ thuật cơ khí cho phép, nên quân cụ được mời đến sửa chữa thường xuyên, đôi lúc phải trình BCH/LĐ can thiệp. Với sự giúp đỡ của Ban4/LĐ258 (Thiếu tá Quách Ngọc Lâm/Trưởng Ban) về xe quân vận tiếp tế đạn trong khi GMC cơ hữu không thể vận chuyển kịp.

Giai Đoạn sau Chiến thắng Quảng Trị cho đến ngày 17/3/1975.

Sau chiến thắng Quảng Trị, đầu năm 1973, BCH/TĐ di chuyển theo BCH/LĐ258/TQLC đến vị trí mới gần ngã tư Hội Yên, giao điểm từ Mỹ Thủy ra Hải Lăng và Hương lộ 555.

PĐA từ ngã ba gần sông Vĩnh Định thay vị trí PĐF/TĐ2PB cũng gần ngã tư Hội Yên, đối diện BCH/TĐ.

PĐB di chuyển lên thôn Gia Đẳng III, chỉ cách phòng tuyến giữa quân bạn và địch khoảng 3 KM dọc theo mé biển.

PĐC đóng dưới PĐB chừng 4 KM về phía Nam, cũng dọc theo bờ biển.

Thời gian nhận nhiệm vụ Ban3/TĐ từ 21/11/1970 đến hết cuối năm 1972, các vị TĐ phó kiêm nhiệm chức vụ Trưởng Ban trên danh nghĩa, giấy tờ; thực tế Ban3 do Trung úy Lưu Văn Phúc chịu trách nhiệm tất cả.

Khi Hiệp định ngưng bắn có hiệu lực,

TQLC trải quân phòng thủ từ bờ biển theo giòng Thạch Hãn, bao vòng cho đến Trường Sơn. Các Tiểu Đoàn tác chiến cố định tại vị trí phòng thủ, nên BCH/LĐ258/TQLC có kế hoạch huấn luyện các Sĩ quan cấp Đại Đội về hiệu quả cũng như cách thức điều chỉnh tác xạ Pháo Binh.

Ban3/TĐ1PB nhận lệnh soạn Chương trình huấn luyện, đệ trình thượng cấp xét duyệt.

Ngày 01/01/1973, Đại úy Lưu Văn Phúc chính thức nhận Quyết định do Tướng TL/SĐ ký về việc bổ nhậm chức vụ “Sĩ quan Hành quân Huấn luyện” tức Trưởng Ban3/TĐ1PB/TQLC cũng như nhận lệnh thực hiện việc huấn luyện Pháo Binh cho các Sĩ quan cấp Đại Đội của 3 Tiểu Đoàn tác chiến trực thuộc LĐ là TĐ 3, 5, và 9/TQLC.

Mới thi hành xong việc huấn luyện PB tại Tiểu Đoàn 3 và Tiểu Đoàn 9 thì buổi sáng ngày 01/04/1973, trước khi lên BTL/SĐ tại Hương Điền họp; Trung tá Đoàn Trọng Cảo cho gọi Đại úy Phúc trình diện và ra lệnh: tạm bàn giao Ban3 cho Trung úy Sĩ quan phụ tá, có Thiếu tá TĐ phó giám sát công việc, thu xếp quân trang theo Thiếu tá TĐ phó lên vị trí PĐB, nhận nhiệm vụ PĐT/PĐB hoán đổi Đại úy Đoàn Văn Khởi sẽ về BCH/TĐ. Lệnh từ BTL/SĐ cho 2 Sĩ quan này có hiệu lực ngay, các Quyết định sẽ gửi đến sau.

Đại úy Phúc chỉ có hơn một tiếng đồng hồ trao đổi với Sĩ quan phụ tá, tạm biệt các Sĩ quan, Hạ Sĩ quan và Binh sĩ nhân viên trong Ban3. Người nhân viên Ban3/TĐ muốn chuyển theo, Đại úy Phúc trình bày với Thiếu tá TĐP để xin, nhưng không được chấp thuận.

Vậy, kể từ ngày 01/04/1973: Trung tá Đoàn Trọng Cảo/TĐ trưởng. Thiếu tá Nguyễn Hữu Lạc/TĐ phó. Đại úy Huỳnh Văn Vân/PĐT/PĐCH kiêm Chỉ huy hậu cứ. Đại úy Đoàn Văn Khởi/TB3/TĐ. Đại úy Nguyễn Văn Thiết/PĐT/PĐA. Đại úy Lưu Văn Phúc/PĐT/PĐB.

Thủy Quân Lục Chiến

Đại úy Lê Tụ Hào/PĐT/PĐC.

Chương trình huấn luyện do Đại úy Phúc soạn, Trung tá TĐT chỉ thị Đại úy Phúc hàng ngày rời vị trí Pháo Đội để hoàn tất việc huấn luyện Pháo Binh cho các Sĩ quan cấp Đại Đội thuộc TĐ5/TQLC.

Thời gian từ sau ngay ngưng bắn đến ngày SĐTQLC di chuyển về Đà Nẵng thay thế SĐ Dù, chỉ tập trung vào việc huấn luyện trong đơn vị. Không tác xạ yểm trợ. Các vị trí Pháo Đội hầu như cố định.

Tân TĐT và tân TĐ phó.

Đầu tháng 11/1973, thượng cấp cử Trung tá Đoàn Trọng Cảo theo học khoá Tham Mưu Cao cấp. Trọng trách TĐT trao cho Thiếu tá Nguyễn Hữu Lạc. Đồng thời BTL/SĐ cử Đại úy Chu Trọng Ngụ từ PBSĐ về đảm nhận chức vụ TĐ phó/TĐ1PB/TQLC.

Đại úy Ngụ chỉ phục vụ Đơn vị một thời gian ngắn, ông chuyển về Biệt Bộ Tổng Thống phủ.

Thiếu tá Trương Công Thuận tốt nghiệp khóa Pháo Binh cao cấp và chuyển đến, giữ chức vụ TĐ phó kể từ tháng 5/1974.

Tháng 5/1974, Trung úy Phạm Công Hiến thay Đại úy Huỳnh Văn Vân làm Chỉ huy hậu cứ. Đại úy Huỳnh Văn Vân ra hành quân nhận chức vụ Trưởng Ban3 thay Đại úy Đoàn Văn

Khởi chuyển c h u y ề n PBSĐ. Ít lâu sau, Đại úy Khởi lại chuyển đến TĐ2PB giữ chức vụ P Đ T / P Đ D thay Đại úy Đào Văn Cam chuyển

chuyển xuất Binh Chung TQLC.

Cũng khoảng thời gian này, Trung úy Nguyễn Văn Tuấn, nguyên PĐ phó/PĐE đi học khoá Pháo Binh trung cấp, sau khi tốt nghiệp, BTL/SĐ chuyển Trung úy Tuấn về thay thế Đại úy Lê Tụ Hào trong chức vụ PĐT/PĐC. Tháng giêng năm 1975 Trung úy Tuấn thăng cấp Đại úy.

Tháng 2/1975, Trung úy Đỗ Hữu Châu, rời nhiệm vụ PĐ phó/PĐB, về Căn cứ Sóng Thần đảm nhận Chỉ huy hậu cứ thay Trung úy Phạm Công Hiến đảo nhậm hành quân, giữ chức vụ Trưởng Ban2/TĐ.

SĐTQLC về Đà Nẵng, Pháo Đội B ở lại với tuyến địa đầu.

Ngày 17/3/1975 BTL/SĐTQLC, 2 Lữ Đoàn 258 và 369/TQLC nhận lệnh Trung tướng Ngô Quang Trưởng/TL/QĐ I để di chuyển toàn bộ về Đà Nẵng thay thế SĐ Nhảy Dù xuống tàu Hải Quân về trong Nam. Lữ Đoàn 147/TQLC tăng phái SĐ I Bộ Binh tại Thừa Thiên/Huế. Trên tuyến Thạch Hãn chỉ còn Liên Đoàn 913 Địa Phương Quân của Tiểu Khu Quảng Trị, theo tin lệnh trên cho biết Liên Đoàn 14 Biệt Động Quân sẽ đến vị trí phòng thủ nơi đây trong thời gian một hoặc hai ngày.

Khi toàn bộ các Đơn vị TQLC trực thuộc LĐ258/TQLC trong đó có BCH/TĐ1PB và

PĐA, PĐC di chuyển.

P Đ B nhận lệnh ở lại vị trí gần ngã tư Hội Yên/Hương lộ 555 để yểm trợ hỏa lực Pháo Binh cho tất cả các Đơn Vị bạn trên

phòng tuyến Thạch Hãn/Quảng Trị. PĐB tự phòng thủ bảo vệ vị trí, không một lực lượng bạn nào đóng xung quanh hay gần Pháo Đội.

Vì nhu cầu chuyển vận, BCH/TĐ1PB trưng dụng tất cả 7 xe GMC kéo đại bác của PĐB để chuyển quân dụng các Ban thuộc BCH/TĐ về Đà Nẵng. Pháo Đội B hoàn toàn bị cô lập trong vị trí. Đại bác không có xe kéo, thì đại bác nằm trong ụ súng.

Từ sáng ngày 17/3/1975 đến xế chiều, tình hình yên tĩnh. Đến chiều, các Tiền sát viên thuộc các Tiểu Đoàn Địa Phương Quân đều xin tác xạ. Không có Trung tâm Phối hợp hỏa lực điều hành như trước đây. PĐB tự ý phân chia hỏa lực. Để có thêm đạn dược yểm trợ, PĐB sử dụng xe jeep duy nhất vào việc vận chuyển đạn đại bác từ tiền trạm về vị trí. Nhiên liệu xe còn ít. Ngưng dùng xe, các Pháo Thủ PĐB vac bộ với khoảng cách PĐB-kho đạn khoảng hơn một cây số.

Hai ngày sau, Liên Đoàn Địa Phương Quân bỏ tuyến Thạch Hãn, lui về phía Nam. Họ không cho PĐB/TQLC biết tình hình. Chỉ thấy “im lặng vô tuyến”. Với tinh thần trách nhiệm cao, tình “huynh đệ chi binh”, tình thương dành cho anh em Pháo Thủ, nên Thiếu tá Nguyễn Trọng Đạt, người Sĩ quan Liên lạc PB luôn bên cạnh Đại tá Nguyễn Thành Trí (TL phó/SĐTQLC kiêm Tư lệnh chiến trường phía Bắc Mỹ Chánh tới tuyến địa đầu) nhắc nhở và can thiệp mạnh mẽ để PĐB được hoàn trả các xe GMC trong ngày 19/3/1975. PĐB rút cấp đoạn theo kiểu “cuốn chiếu” trong đêm 19/3/1975 về phía Nam, dọc theo Hương lộ 555 (xin đọc bài viết Hương lộ 555 lẻ loi đã đăng trong Chiến sử TQLC), tiếp đến trong 2 ngày sau đó qua nhiều vị trí khác nhau và chiều ngày 21/3/1975 về đến bờ Bắc Thuận An. Thiếu tá Đạt can thiệp cho PĐB được phả quân sự do Đại úy Xuân thuộc Phòng 4/SĐ chỉ huy, giúp đưa toàn bộ quân xa, đại bác, quân

dụng và quân nhân PĐB sang bờ Nam Thuận An, chờ lệnh kéo súng di chuyển về Đà Nẵng. (Trong lúc đó BTL/SĐ nhẹ do Đại tá TL phó chỉ huy vẫn đang còn có mặt tại Hương Điền).

PĐB trở lại Điền Môn, Hương Điền yểm trợ hỏa lực cho Lực Lượng Tango.

Như đã viết, PĐB sang phía Nam Thuận An chiều 21/3/1975 chờ lệnh. Tương sẽ kéo đại bác về Đà Nẵng, nhưng chỉ một lát sau, PĐB nhận lệnh xuống phà, trở lại bờ Bắc Thuận An, kéo súng quay lại chiến trường. PĐT/PĐB vào BTL/SĐ nhận lệnh trực tiếp của Đại tá Trí.

Nhiệm vụ: đưa 1 Trung Đội PB đóng chung với BCH/TĐ7/TQLC tại khu vực kho đạn Điền Môn. Trung úy Nguyễn Tri Thường/Trung Đội trưởng, có Trung úy Huỳnh Thái Sơn/PĐP đi theo giúp đỡ.

PĐB (-) đóng trong kho đạn Hương Điền. Cả hai vị trí có nhiệm vụ yểm trợ Lực Lượng Tango trên tuyến phòng thủ của TĐ7/TQLC, một Tiểu Đoàn Địa Phương Quân, hai Chi Đội Thiết giáp, tất cả do Thiếu tá Phạm Cang/TĐT/TĐ7/TQLC chỉ huy (xin đọc bài viết của Thiếu tá Phạm Cang có đăng trong Chiến sử).

Tình hình rất căng thẳng. Thành phần phòng thủ đã hoàn thành nhiệm vụ. Cho đến lúc PĐB nhận lệnh của Thiếu tá Cang để rút Trung đội PB từ kho đạn Điền Môn về Hương Điền, nhập chung Pháo Đội và di chuyển dần về phía Nam, chiếm đóng các vị trí tạm thời, tác xạ yểm trợ cho quân bạn rút lui theo kế hoạch.

Khi về đến bờ Bắc Thuận An, PĐB được lệnh tiếp tục bắn yểm trợ cho đến gần sáng 25/3/1975, Thiếu tá Phạm Cang ra lệnh PĐB tự túc sang bờ Nam. PĐB đành đốt đại bác, phá tất cả quân xa, tìm cách thuê mướn (tra bằng dầu chạy máy, tra bằng gạo tươi, bằng lương khô) để có được một thuyền máy đưa từng đợt các Pháo Thủ từ bờ Bắc sang bờ Nam, kể cả đã đón được toàn bộ các quân nhân Tiền trạm và hậu trạm thuộc Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh/TQLC

Thủy Quân Lục Chiến

của Trung úy Phan Đông đang kẹt cứng giữa đoàn hỗn loạn quân nhân các Đơn vị và dân chúng chạy từ Huế về Thuận An. (Đây là một việc phải làm và nên làm, vì vào thời điểm đó, PĐT/PĐB là người có cấp bậc cao nhất của TĐ1PB tại trận địa, dù rằng Tiền trạm & Hậu trạm không dưới quyền chỉ huy của PĐB).

Pháo Đội B/TQLC thoát khỏi pháp trường cát Thuận An, và về đến Đà Nẵng.

PĐB dưới quyền chỉ huy của Thiếu tá Cang trong Lực Lượng Tango, nhiệm vụ chiến thuật khác, không đặt dưới quyền chỉ huy của Lữ Đoàn 147/TQLC (Đại tá Nguyễn Thế Lương/LĐT, Trung tá Nguyễn Đăng Tổng/LĐP, Thiếu tá Võ Đăng Phương/TĐT/TĐ2PB/TQLC trực thuộc BCH/LĐ147). Do đó PĐT/PĐB nhận lệnh trực tiếp của TĐT và TĐP/TĐ7/TQLC.

Chiều ngày 25/3/1975, sau trận chiến ngắn khi cánh B/TĐ4/TQLC phản công việt cộng. Thiếu tá Nguyễn Trí Nam/TĐP và Đại úy Tô Thanh Chiêu/ĐĐT thuộc TĐ 4/TQLC tử trận, theo lệnh của Thiếu tá Cang: PĐB di chuyển dần xuống phía Nam. Đại úy Phúc đến gặp Thiếu tá Phương/TĐT/TĐ2PB. Thiếu tá Phương nói PĐB phòng thủ cao về hướng Bắc, cách BCH/TĐ2PB vài trăm mét, nhưng vẫn ở phía Nam vị trí phòng thủ của TĐ7/TQLC.

Có một toán quân nhân Chi Khu Hương Điền do vị Đại úy Chi Khu phó chỉ huy, tiến đến gặp Đại úy Phúc và đề nghị cùng lập phòng tuyến với PĐB. Đang trao đổi giữa PĐT/PĐB và vị Chi Khu phó Hương Điền thì một liạt súng địch từ bia làng bắn thẳng ra, Đại úy CK phó Hương Điền trúng đạn gục chết ngay cạnh phòng tuyến PĐB.

Thấy PĐB di chuyển, Thiếu tá Phan Minh Hùng/TĐ phó/TĐ2PB/TQLC kéo theo các PĐT: Đại úy Khởi/PĐD, Đại úy Trịnh Văn Ngụ/PĐF, Trung úy Lê Văn Đoàn/PĐE và một số Pháo Thủ Thần Tiễn cũng di chuyển lên phía Bắc dọc theo bờ biển, tách rời đoàn

quân đông đang tập trung phía Nam

Từ lúc 2 giờ sáng, Đại úy Phúc và Thiếu tá Hùng thay phiên nhau dùng một đèn “cấp cứu” (là tài sản riêng của Đại úy Phúc mua khi theo học The Basic School/USMC năm 1969-1970) hướng ra khơi bấm đèn xin tàu vào đón, sau khi PĐT/PĐB đã gọi máy xin phép Thiếu tá Phạm Cang là vị chỉ huy trực tiếp. Thiếu tá Cang cho phép PĐB tùy nghi.

Quả thật may mắn, hơn 4 giờ sáng, bầu trời còn mờ mờ, chưa tỏ rõ, một tàu LCM của Quân Vận rẽ sóng tiến vào bờ. PĐB và thành phần TĐ2PB nhanh chóng xuống tàu, LCM vừa rút xa bờ, vừa đóng bửng. Đưa TQLC lên Hải pháo hạm (Hạm trưởng là HQ Thiếu tá Hồ Văn Kỳ Hinh, em ruột Đề Đốc Hồ Văn Kỳ Thoại). Lệnh đênh chờ các tàu khác có thể vào đón TQLC. Mãi đến sáng 27/3/1975 tàu mới cập bến Đà Nẵng.

Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh với chiến trường Đà Nẵng:

Nhiệm vụ PĐB ở lại Quảng Trị như đã viết, TĐ1PB (-) với PĐA, PĐC di chuyển theo LĐ258/TQLC về Đà Nẵng. Tiếp nhận PĐP, Đại úy Vũ Quang Vinh/PĐT. Đóng nhiều vị trí khác nhau. Cánh A do Thiếu tá Lạc chỉ huy gồm PĐA (-)/Đại úy Thiết/PĐT. PĐC (-) Đại úy Nguyễn Văn Tuấn/PĐT yểm trợ trực tiếp LĐ 258/TQLC.

Cánh B do Thiếu tá Trương Công Thuận/TĐ phó chỉ huy gồm PĐP/Đại úy Vũ Quang Vinh/PĐT. Thêm 2 vị trí của 2 Trung Đội biệt lập (1/C do Trung úy Huỳnh Mười chỉ huy và 1/A do Trung úy Phạm Phù Tang chỉ huy) yểm trợ trực tiếp LĐ468/TQLC.

Khi về đến Đà Nẵng gần trưa 27/3/1975, PĐB được cấp trên cho nghỉ dưỡng quân nơi cuối phi trường Đà Nẵng.

Về hải cảng Cam Ranh, Vũng Tàu:

Ngày 29/3/1975 TQLC được lệnh rút khỏi Đà Nẵng. BCH/TĐ1 PB cùng các PĐA, PĐC,

PĐP theo BCH/LĐ468/TQLC xuống tàu an toàn tại khu vực Hải Vân. Riêng PĐB không nhận được lệnh, nên bám theo thành phần thuộc BTL/SĐ ra bãi biển Đà Nẵng. Tách rời đám đông, làm phao poncho lội biển lên tàu HQ 404 an toàn, quân số đầy đủ, ngoại trừ một tân Hạ Sĩ quan, không tuân lệnh, tự ý bơi ra tàu và bị sóng dập cuốn trôi.

Khi TQLC xuống tàu tại Cam Ranh, PĐB trở về Đơn vị cũ và nhận lệnh đóng quân xa BCH/TĐ.

Thời điểm ấy, không có quân xa cơ hữu, PBTQLC cũng như các Đơn Vị tác chiến, lệ thuộc vào phương tiện cấp trên điều động. Bởi vậy, khi PĐB đến bến tàu trong Hải cảng Cam ranh thì Toàn bộ SĐTQLC là thành phần rút lui từ Đà Nẵng, đã có mặt trên boong tàu vào buổi chiều ngày 5/4/1975. Quân nhân PĐB phải sử dụng kỹ thuật leo lưới để lên tàu HQ 802.

Ngày 7/5/1975 toàn bộ TQLC về đến Vũng Tàu vào buổi tối. TĐ1PB gồm BCH/TĐ và 4 Pháo Đội A, B, C và P được quân xa đưa vào trại Úc Đại Lợi cùng với SĐTQLC.

Thay đổi thành phần cấp chỉ huy:

Ngày thứ nhì khi TQLC về đến Vũng Tàu, các cấp chỉ huy trong Tiểu Đoàn có sự thay đổi:

-Thiếu tá Trương Công Thuận chuyển, giữ chức vụ TĐ phó/TĐ3PB.

-Đại úy Huỳnh Văn Vân thay thế Thiếu tá Thuận trong chức vụ TĐ phó/TĐ1PB.

-Đại úy Nguyễn Văn Thiết bàn giao chức vụ PĐT/PĐA cho Trung úy Nguyễn Văn Phú. Đại úy Thiết cũng chuyển chuyên và đảm nhận nhiệm vụ Trưởng Ban3/TĐ3PB.

-Đại úy Vũ Quang Vinh bàn giao PĐT/PĐP cho Trung úy Ông Văn Diệm. Đại úy Vinh chuyển chuyên TĐ2PB làm Trưởng Ban3.

Thiếu tá Lạc/TĐT đề nghị một vị Sĩ quan cùng khóa 26 TĐ với Đại úy Tuấn/PĐT/PĐC và Trung úy Phú/PĐT/PĐA, Trung úy Diệm/PĐT/PĐP vào chức vụ PĐT/PĐB thay Đại

úy Phúc trở lại nhiệm vụ Trưởng Ban3/TĐ1, nhưng cấp trên chưa chấp thuận thì Tiểu Đoàn lãnh nhiệm vụ hành quân.

Vì PĐB có PĐT thâm niên hơn các vị PĐT khác trong Tiểu đoàn, cấp trên ra lệnh PĐB đi bộ ra bãi sau Vũng Tàu (bãi Thù Vân?) lên núi đất làm tiền đồn phơi nắng.

Tiểu Đoàn 1 Pháo Binh tái trang bị, trấn giữ phòng tuyến Đông Bắc Sài Gòn:

Ngày 9/4/1975 Tiểu Đoàn di chuyển đường bộ về hậu cứ tại căn cứ Sóng Thần. PĐP ở lại Vũng Tàu, sát nhập vào Tiểu Đoàn nào không rõ. Riêng PĐB đón nhận Trung úy Đào Hữu Trình đến đảm nhận chức vụ PĐ phó. Trung úy Trình là Sĩ quan trẻ, có khả năng, nhanh nhẹn, ứng phó mọi tình huống rất hiệu quả.

Trong vài ngày, được tái trang bị mỗi Pháo Đội A, B, C 4 khẩu đại bác 105 mới, do Thủy Quân lục Chiến/Hoa Kỳ vận chuyển từ Okinawa/Japan đến Tân Sơn Nhất. Các Pháo Đội theo sự hướng dẫn của Quân Cảnh TQLC 202QC đến phi trường nhận lãnh đại bác.

Ngày 16/4/1975 TĐ1PB/TQLC trở ra chiến trường. Vì quân xa GMC kéo đại bác đều bị thiệt hại và bỏ lại phía Bắc Thuận An hay bên bờ biển Đà Nẵng, thêm vào sự hạn chế tối đa nhiên liệu; các Pháo Đội chiến đấu trong tình trạng khó khăn. Mỗi Pháo Đội chỉ có 4 GMC dùng kéo đại bác và chuyên chở quân dụng, cũng như một cấp số đạn đại bác để có thể yểm trợ cấp thời. May mắn là vào thời điểm đó, đường từ căn cứ Sóng Thần ra Long Thành, Tam Hiệp, Hồ Nai vẫn còn an ninh. Vì nếu bị phục kích, hay cần tác xạ yểm trợ quân bạn khi Pháo Đội đang di chuyển mà khó khăn với đạn được, quân dụng như thế, đành thúc thủ. PĐT không có xe jeep liên lạc, họp hành quân hay nhận lệnh trực tiếp. Khi có lệnh gọi PĐT lên BCH/TĐ họp, phải sử dụng 1 trong 4 GMC để đi họp. Thời gian ngắn sau, các PĐT chỉ nhận lệnh qua hệ thống vô tuyến, không họp trực

Thủy Quân Lục Chiến

tiếp cho đến cuối cuộc chiến.

Lúc mới tham chiến, TĐ1PB yểm trợ LD468/Đại tá Ngô Văn Định/LĐT, LD có 3 TĐ1, 8, và 16/TQLC cùng với Đại Đội Viễn Thám. Nhịp độ yểm trợ không quá sức của các Pháo Đội.

Đến ngày 21/4/1975, TQLC được lệnh tăng phái Quân Đoàn III thêm LD258/TQLC (BCH/LĐ, TĐ2, 4, 6/TQLC) và Đại Đội B Viễn Thám

Đại tá Nguyễn Thành Trí đưa BTL/SĐ nhẹ từ Vũng Tàu về căn cứ Long Bình để trực trực tiếp chỉ huy 2 Lữ đoàn TQLC.

Nhiệm vụ TĐ1PB tăng thêm gấp đôi. Các Pháo Đội thi hành tác xạ ngày đêm theo lệnh điều động từ Trung tâm hỏa lực Tiểu Đoàn. Không còn nhiệm vụ một Pháo Đội yểm trợ cố định một Tiểu Đoàn tác chiến nào như trước.

Ngày 24/4/1975, Đại tá Ngô Văn Định bàn giao chức vụ LĐT/LĐ468 cho Trung tá Nguyễn Đăng Tổng. Đại tá Định ra Vũng Tàu tái thành lập LD147 theo lệnh của Thiếu tướng Bùi Thế Lân/TL/SĐTQLC.

Ngày 25/4/1975, vị trí PĐB bên trái đường từ Ngã ba Long Thành vào Trường Bộ Binh bị địch pháo kích, đạn rơi vào vị trí gây thiệt hại không đáng kể. Có lẽ việt cộng đưa tiền sát đeo theo để điều chỉnh tác xạ trúng đích. PĐB phải tự cho toán tuần tiểu ngoài và chung quanh, phát hiện một tên địch phóng lên xe Honda chạy trốn. Từ lúc không có tiền sát, địch không làm ăn gì trúng vị trí PĐB. Tuy nhiên, để bảo toàn nên PĐB di chuyển đêm 25/4/1975 tắt đường qua các rẫy của dân về chiếm đóng sườn đồi của dốc 47 Long Thành.

Vị trí 2 PĐA và PĐC cũng không khá hơn. Bị địch pháo kích, nhưng vẫn hoàn thành nhiệm vụ tác xạ yểm trợ quân bạn.

Ban đạn dược Tiểu Đoàn vất vả việc tiếp tế đạn đại bác cho các Pháo Đội.

Ngày 27/4/1975, đài tác xạ PĐB bị trúng

đạn địch pháo kích xập: Đại úy Phúc/PĐT, nhân viên tác xạ, nhân viên truyền tin bị vật liệu làm đài tác xạ đè, gây xây xát và tức ngực, khó thở. Trung úy Đào Hữu Trình/PĐ phó đồn đốc các Pháo Thủ tháo dỡ và cứu những người bị kẹt trong đó kịp thời. Tất cả ở lại tiếp tục nhiệm vụ, nhưng một Hạ sĩ quan khẩu trường bị thương cần phải tản thương. BCH/TĐ xin xe đưa người bị thương về Quân y viện Lê Hữu Sanh/căn cứ Sóng Thần.

Ngày 28/4/1975, PĐB bị pháo kích cháy kho đạn tại dốc 47 Long Thành, số lượng đạn đại bác cạn dần, Tiểu Đoàn không có phương tiện tiếp tế đạn cho PĐB. Lệnh trên yêu cầu PĐB bỏ vị trí tại dốc 47, lui về gần cổng số 9, căn cứ Long Bình. Sẽ được tiếp tế đạn dược để tác xạ yểm trợ các Tiểu Đoàn tác chiến đang bảo vệ phòng tuyến từ Ngã ba Long Thành qua Hồ Nai. Địch pháo kích nặng nề, BCH/TĐ không thể nào tiếp tế được đạn dược. Chỉ vào trong căn cứ, có sẵn kho đạn, dễ dàng việc tiếp tế, yểm trợ.

Hơn 9 giờ tối ngày 28/4/1975, Thiếu tá Lạc/TĐT can thiệp với thượng cấp cho PĐB theo cổng số 9 di chuyển vào trong nội vi căn cứ Long Bình. Đêm 28 rạng 29/4/1975, các Pháo Đội tác xạ yểm trợ quân bạn suốt đêm.

TĐ1PB/TQLC đã làm hết khả năng của mình cho đến khi có lệnh của Tổng thống Dương Văn Minh yêu cầu mọi Đơn vị buông súng vào buổi sáng ngày 30/4/1975.

Portland, Oregon kỷ niệm tháng ba “pháp trường cát Thuận An”.

PTMX Lưu Phúc.